

MAR. 58

Terra de fang

REVISTA DE MARRATXÍ

MESTRES D'AIXA

Mestres d'aixa

PERE COLL SERRA
CERÀMICA SENSE LÍMITS

Pere Coll Serra
Cerámica sin límites

SERVEIS PÚBLICS
CENTRE D'INFORMACIÓ JOVE
ELS CENTRES DE DIA

Servicios públicos
Centro de información joven
Los centros de día

GEN J
PALETA D'EMOCIONS

Gen J
Paleta de emociones

PAM A PAM
SON AMETLLER

Pam a Pam
Son Ametller

Ràdio Marratxí

92.9 FM

TOTES
LES PERSONES

Ajuntament
de Marratxí

- 1. Reducció de consums
- 2. Eficiència energètica
- 3. Accés a subvencions

NOVES AJUDES 2024 ↓

Aquest any aprofita les subvencions per a instal·lació de plaques fotovoltaïques i bateries a Balears.

Ens encarregam de tot el procés, des de la tramitació de la subvenció fins al muntatge i manteniment.

☛ Contacta amb nosaltres

Més informació

648 69 77 99 - 971 22 22 22

info@ecoenergiaib.com

● ● ● ecoenergiaib.com

4

Ressò

Fires i festes/ Igualtat / Gent Gran / Educació
Fires i festes / Igualdad / Gent Gran / Educación

16

Cultura

» Mestres d'aixa
Mestres d'aixa

22

Mirades

» Pere Coll Serra
Ceràmica sense límits
Cerámica sin límites

28

Gen J

» Paleta d'emocions
Paleta de emociones

30

Pam a Pam
Son Ametller

32

Serveis públics

» Centre d'Informació Jove
Centro de Información Joven
» Els centres de dia
Los centros de día
» Xisco Ferrà

Redacció

Redacción

Alejandra Cañellas
Ana Serra

Maquetació i disseny gràfic

Maquetación y diseño gráfico

Paula Tomàs

Fotografia

Fotografía

Joan Arbós

Edició i producció

Edición y producción

Deacorde
C/ Gran Via Asima, 2, 10
07009 Palma, Illes Balears
Spain
T +34 971781042
T +34 668861972
info@deacorde.com

Impressió

Impresión

GràficArt Imprenta

Coordinació

Coordinación

Ajuntament de Marratxí
C/ Olesa 66, Sa Cabaneta

Ceràmica de Marratxí

#herència
#tradició
#innovació

ceramicademarratxi.com

Ajuntament
de Marratxí

Dia Mundial de la Salut

Marxa contra el càncer

14 d'abril

De 10.30 a 13h

Parc Mediterrani

+ castells inflables
música
ballada popular

* Marxa solidària

Inscripcions 8€

+ Samarreta + Botella d'alumini
(200 primeres inscripcions)

» Inscriu-te:

4 d'abril

c/Balanguera, 12, Sa Cabana

12 d'abril

Alcampo

Horari:

De 15.30 a 18.30h

Ajuntament
de Marratxí

asociación
española
contra el cáncer

LA XXXIX FIRA DEL FANG

La XXXIX Fira del Fang s'acomiada amb un èxit de participació i vendes malgrat la pluja i el vent

La XXXIX Fira del Fang, la ceràmica en el món rural, va acabar el diumenge 10 de març amb un èxit de participació i vendes malgrat el mal temps que l'ha acompanyada enguany, segons han assegurat els artesans.

Amb la tallada de cinta i el ball dels gegants Bet i Marçal, es va inaugurar, el passat 1 de març, coincidint amb el Dia de les Illes Balears, una de les festes que conserva una de les tradicions més importants de l'illa. El president del Consell de Mallorca, Llorenç Galmés, que va presidir l'acte acompanyat del batle de Marratxí, Jaume Llompart i del primer tinent de batle i vicepresident del Consell, Pedro Bestard, assegurà que «és una fira molt important per a Marratxí, però també per a Mallorca, perquè representa una part molt significativa de la nostra cultura, de les nostres tradicions i sobretot dels productes arrelats».

L'edil, que va visitar diàriament la fira acompanyat de les regidores de Fires i Festes, Antonia Coll, i de Cultura i Ceràmica, Carmen Cañellas, entre d'altres autoritats, es va mostrar molt satisfet i va traslladar als artesans que «Marratxí es converteix durant aquests 10 dies en centre neuràlgic de la ceràmica de Mallorca. És conegut pel fang sempre, però treballarem perquè sigui així els 365 dies de l'any i no es perdi aquesta herència».

El president també va anunciar que «el Departament de Cultura està fent feina en el que seran les bases del reglament, que permetrà instaurar a la nostra terra una marca de producte artesanal». La marca tindrà com a objectiu la diferenciació, en paraules de Galmés, «dels productes que es fan a casa, amb tècniques que han passat de generació en generació, d'altres productes que venen fora de les Illes i que són competència deslleial».

La XXXIX Fira del Fang se despide con un éxito de participación y ventas a pesar de la lluvia y el viento

La XXXIX Fira del Fang, la ceràmica en el món rural, finalizó el domingo, 10 de marzo, con un éxito de participación y ventas, a pesar del mal tiempo que le ha acompañado este año, según han asegurado los artesanos.

Con el corte de cinta y el baile de los gigantes Bet y Marçal, se inauguró, el pasado 1 de marzo, coincidiendo con el Día de las Islas Baleares, una de las fiestas que conserva una de las tradiciones de la tierra más importantes de la isla. El presidente del Consell, Llorenç Galmés, que presidió el acto acompañado del alcalde Jaume Llompart y del primer teniente de alcalde y vicepresidente del Consell, Pedro Bestard, aseguró que "es una feria muy importante para Marratxí, pero también para Mallorca, porque representa una parte muy importante de nuestra cultura, de nuestras tradiciones y sobre todo de los productos arraigados".

El edil, que visitó a diario la feria, acompañado de las regidoras de *Fires i Festes*, Antonia Coll, de Cultura y Cerámica, Carmen Cañellas, entre otras autoridades, se mostró muy satisfecho y trasladó a los artesanos que "Marratxí se convierte durante estos 10 días en centro neurálgico de la cerámica de Mallorca. Es conocido por el barro siempre, pero trabajaremos para que siga siendo así los 365 días del año y no se pierda esta herencia".

El presidente también anunció que "desde el departamento de Cultura estamos trabajando con lo que serán las bases del reglamento, que permitirá instaurar en nuestra tierra una marca de producto artesanal". La marca que tendrá como objetivo la diferenciación, en palabras de Galmés, "de los productos que se hacen en casa, con técnicas que han pasado de generación en generación de otros productos que vienen fuera de las islas y que son competencia desleal".

Fira del Fang. Plaça de
Sant Marçal, 2024

Amb la temàtica
*La ceràmica en
el món rural*, la
mostra ha estat
visitada per milers
de persones
durant els deu
dies de durada

Amb la temàtica
*La ceràmica en
el món rural*, la
mostra ha estat
visitada per milers
de persones
durant els deu
dies de durada

A més dels estands dels artesans a la plaça de Sant Marçal, a la carpa principal es va poder gaudir de diverses exposicions. La principal, il·lustrativa de la temàtica de la fira, *La ceràmica en el món rural*, va mostrar 18 peces de fang que antigament s'usaven en el món rural, a les possessions, i que són desconegudes per molts. A més, hi va haver instal·lacions de la mà de l'Escola Municipal de Ceràmica, dels alumnes de l'extraescolar del col·legi Costa i Llobera de Pòrtol i dels usuaris del Centre Penitenciari de Mallorca i de l'Hospital Psiquiàtric.

Un altre dels escenaris de la fira estava situat al Museu del Fang, on hi ha una exposició permanent de peces antigues. Entre les seves parets es va muntar l'obra artística guanyadora del premi Benet Mas, *El fin. El origen*, de l'artista Leticia Muñoz.

Amb relació a l'afluència, totes les activitats varen penjar el cartell de complet i l'assistència de visitants va ser contínua. «Estam molt contents perquè ha vingut moltíssima gent, de Mallorca i residents estrangers, i els artesans ens han traslladat que estan satisfets amb les vendes», va declarar la regidora de *Fires i Festes*, Antonia Coll.

«Ens ha sorprès molt que la gent, fins i tot els dies de pluja i vent, ha vingut amb els paraigües i amb moltes ganes de comprar siurells», assegurava la siurellera Antònia Amengual, de Pòrtol. I és que molts de mallorquins de diferents punts de l'illa ja tenen com a costum venir a visitar la fira. «Nosaltres cada any venim, ja ho tenim marcat al calendari des que ens vàrem casar», varen explicar Teresa Bustos i José Miguel González, dos assidus de Palma.

Novetats

Com a novetat, enguany es va organitzar un esdeveniment gastronòmic en el qual, amb el fang com a protagonista, varen participar cinc reconeguts xefs de Chefs(in), la marca que reuneix i difon el talent gastronòmic de les Illes: Ariadna Salvador, Jordi Cantó, Tomeu Llassio, Miquel Calent i Andrés Benítez. L'esdeveniment, que va comptar amb una assistència de 200 persones, és conegut com el *Peccata Minuta*, i, si bé estava previst que es duria a terme als jardins del Museu del Fang, finalment es va haver de fer a les instal·lacions de Bodegas Suau a causa de la segona gran protagonista de les festes, la pluja.

Un total de 26 paradetes d'artesans, 11 ceramistes i siurelleres de Marratxí i 15 de la resta de Mallorca, han participat en els deu dies de mostra. A més, uns 1.700 infants de tots els col·legis del municipi han participat en els tallers organitzats per a ells, als quals s'han afegit onze tallers familiars. Aquests darrers, segons la regidora de Fires i Festes, «han estat tot un èxit. Sobretot el de raku, que ha agradat molt i del qual farem més edicions l'any que ve atès l'èxit que ha obtingut».

La mostra va acabar amb un final de festa carregat de cultura i gastronomia. La Banda de Música de Marratxí, la cercavila dels Dimonis de Fang i un berenar ofert pel consistori per agrair la presència i la feina a tots els participants, així com als treballadors municipals, varen acomiadar la XXXIX Fira del Fang. Comença el compte enrere per a l'any que ve.

Además de los stands de los artesanos en la plaza de Sant Marçal, en la carpa principal se pudo disfrutar de diversas exposiciones. La principal, ilustrativa de la temática de la feria, *La ceràmica en el món rural*, mostró 18 piezas de barro que antiguamente se usaban en el mundo rural, en las posesiones, y que son desconocidas para muchos. Además, hubo instalaciones de la mano de la Escuela Municipal de Cerámica, de los alumnos del extraescolar del colegio Costa i Llobera de Pòrtol, del Centro Penitenciario de Mallorca y del Hospital Psiquiátrico.

Otro de los escenarios de la feria estaba situado en el *Museu del Fang*, donde hay una exposición permanente de piezas antiguas. Entre sus paredes se montó la obra artística ganadora del premio Benet Mas, *El fin. El origen*, de la artista Leticia Muñoz.

En relación con la afluencia, todas las actividades colgaron el cartel de completo y la asistencia de visitantes fue continuo. "Estamos muy contentos porque ha venido muchísima gente, de Mallorca y residentes extranjeros, y los artesanos nos han trasladado su satisfacción con las ventas", declaró la regidora de *Fires i Festes*, Antonia Coll.

"Nos ha sorprendido mucho que la gente, incluso los días de lluvia y viento, ha venido con los paraguas y con muchas ganas de comprar siurells", aseguraba la siurellera, Antònia Amengual, de Pòrtol. Y es que muchos mallorquines de diferentes puntos de la isla ya tienen como costumbre venir a visitar la feria. "Nosotros cada año venimos, ya lo tenemos marcado en el calendario desde que nos casamos", explicaron Teresa Bustos y José Miguel González, dos asiduos de Palma.

Novedades

Como novedad, este año se organizó un evento gastronómico en el que, con el barro como protagonista, participaron cinco reconocidos chefs de Chefs(in), la marca que reúne y difunde el talento gastronómico de las Islas: Ariadna Salvador, Jordi Cantón, Tomeu Lassio, Miquel Calent y Andrés Benítez. El evento, que contó con una asistencia de 200 personas, es conocido como el *Peccata Minuta*, y, si bien estaba previsto que se llevaría a cabo en los jardines del *Museu del Fang*, finalmente tuvo que realizarse en las instalaciones de las Bodegas Suau por la segunda gran protagonista de las fiestas, la lluvia.

Un total de 26 tenderetes de artesanos: los 11 ceramistas y siurelleras de Marratxí, y 15 del resto de Mallorca, han participado en los diez días de muestra. Además, unos 1700 niños de todos los colegios del municipio han participado en los talleres organizados para ellos, a los que se han añadido once talleres familiares. Estos últimos, según la regidora de *Fires i Festes*, "han sido todo un éxito. Sobre todo el de raku, que ha gustado mucho y del que haremos más ediciones el próximo año dado su éxito".

La muestra terminó con un final de fiesta cargado de cultura y gastronomía. La Banda de Música de Marratxí, la pasacalle de los '*Dimonis de Fang*' y una merienda ofrecida por el Consistorio para agradecer la presencia y trabajo a todos los participantes, así como a los trabajadores municipales, despidieron la XXXIX Fira del Fang. Empieza la cuenta atrás para el próximo año.

Marratxí commemora el Dia Internacional de la Dona

Amb motiu del 8M, les àrees d'Igualtat i Cultura de l'Ajuntament i les associacions de veïnats han organitzat xerrades, tallers, contacontes, concerts i obres teatrals. Enfangats Pòrtol també han programat activitats esportives, culturals i lúdiques

Les biblioteques de Pòrtol i Es Pont d'Inca varen ser l'escenari d'una sèrie de contacontes sobre l'empoderament femení. El 7 de març, la doctora en Filologia Caterina Valriu va fer una conferència sobre la història de les dones en les gloses populars a l'Escola Vella d'Es Pont d'Inca.

Per la seva part, Enfangats Pòrtol va organitzar tres dies plens d'activitats culturals, recitals de cançons inspirades en històries de dones referents i contacontes amb protagonistes femenines. Les activitats també se centraren en propostes lúdiques: cosmètica natural, ioga, art i vi, i un taller de ceràmica.

La Plataforma Homes per la Igualtat va organitzar, el dilluns 11, a l'Obrador de Músics de Marratxí, as Pont d'Inca, l'acte *Paraules per la igualtat*, en què persones del món de la cultura, l'educació i la societat varen llegir escrits o poemes sobre la igualtat de dones i homes. Acompanyats pels músics, reivindicaren la paritat en tots els aspectes.

Les associacions de veïns Xaloc i Es Figueral també hi varen voler posar el seu granet d'arena amb una sèrie d'activitats de suport a les dones: la lectura d'un manifest, teatre, literatura i activitats esportives.

La plaça de Sant Marçal va acollir, el capvespre del 8 de març, la lectura del manifest del 8M, enguany centrat en la importància de les dones grans, amb el lema *Per les dones grans, per les grans dones*. La presidenta de l'Associació de Joves Majors Es Garrovers, Elia Valero, i la integrant de l'Associació de Mestresses de Casa de sa Cabaneta, Antonia Ramis, llegiren un text que també va tenir ressò en altres institucions, com el Consell de Mallorca.

El punt i final de la diada el va posar el Cor de Dones de la UIB, amb un concert a l'Església de Sant Marçal. Les activitats programades per part de l'Ajuntament continuaren el 15 de març amb l'obra familiar *Vola Valentina*. Basada en el conte Arturo y Clementina, de l'escriptora Adela Turín, reivindica el paper de la dona en la societat i ajuda a conscienciar els infants contra els estereotips sexistes.

Entre els esdeveniments institucionals, destaquen la Taula Local de Coordinació i Prevenció contra la Violència Masclista de Marratxí, feta en col·laboració amb l'Institut Balear de la Dona, el Consell de Mallorca i la Delegació del Govern, per a la detecció, la prevenció i el tractament de la violència cap a les dones al municipi. La Taula està formada per tècnics de Serveis Socials, Igualtat, Cultura, Joventut, Participació Ciutadana, Esports i Seguretat Ciutadana de l'Ajuntament de Marratxí; membres de la Guàrdia Civil, i professionals dels centres de salut i dels centres educatius, a més de cooperadors de la Creu Roja, Càritas i el Casal Solidari Gent del Món.

Lectura de Manifest i concert del Cor de dones de la UIB. Sant Marçal, 2024

Marratxí conmemora el Día Internacional de la Mujer

Con motivo del 8M, las áreas de Igualdad y Cultura del Ayuntamiento y las asociaciones de vecinos han organizado charlas, talleres, cuentacuentos, conciertos y obras teatrales. *Enfangats Pòrtol* también ha programado actividades deportivas, culturales y lúdicas

Las bibliotecas de Pòrtol y Es Pont d'Inca fueron el escenario de una serie de cuentacuentos sobre el empoderamiento femenino. El 7 de marzo, la doctora en Filología Caterina Valriu dio una conferencia sobre la historia de las mujeres en las glosas populares en la Escola Vella d'Es Pont d'Inca.

Por su parte, *Enfangats Pòrtol* organizó tres días llenos de actividades culturales, recitales de canciones inspiradas en historias de mujeres referentes y cuentacuentos con protagonistas femeninas. Las actividades también se centraron en propuestas lúdicas: cosmética natural, yoga, arte y vino, y un taller de cerámica.

La Plataforma Hombres por la Igualdad organizó, el lunes 11, en el Obrador de Músics de Marratxí, en Es Pont d'Inca, el acto *Palabras por la igualdad*, en el que personas del mundo de la cultura, la educación y la sociedad leyeron escritos o poemas sobre la igualdad de mujeres y hombres. Acompañados por los músicos, reivindicaron la paridad en todos los aspectos.

Las asociaciones de vecinos *Xaloc* y *Es Figueral* también quisieron poner su granito de arena con una serie de actividades de apoyo a las mujeres: la lectura de un manifiesto, teatro, literatura y actividades deportivas.

La plaza de Sant Marçal acogió, la tarde del 8 de marzo, la lectura del manifiesto del 8M, este año centrado en la importancia de las mujeres mayores, con el lema *Per les dones grans, per les grans dones*. La presidenta de la Asociación de Jóvenes Mayores Es Garrovers, Elia Valero, y la integrante de la Asociación *Mestresses de Casa de Sa Cabaneta*, Antonia Ramis, leyeron un texto que también se leyó en otras instituciones, como el Consell de Mallorca.

El punto y final del día lo puso el Coro de Mujeres de la UIB, con un concierto en la Iglesia de Sant Marçal. Las actividades programadas por parte del Ayuntamiento continuaron el 15 de marzo con la obra familiar *Vola Valentina*. Basada en el cuento Arturo y Clementina, de la escritora Adela Turín, reivindica el papel de la mujer en la sociedad y ayuda a concienciar a los niños contra los estereotipos sexistas.

Entre los eventos institucionales, destacan la Mesa Local de Coordinación y Prevención contra la Violencia Machista de Marratxí, hecha en colaboración con el Institut Balear de la Dona, el Consell de Mallorca y la Delegación del Gobierno, para la detección, prevención y tratamiento de la violencia hacia las mujeres en el municipio. La mesa está formada por técnicos de Servicios Sociales, Igualdad, Cultura, Juventud, Participación Ciudadana, Deportes y Seguridad Ciudadana del Ayuntamiento de Marratxí; miembros de la Guardia Civil, y profesionales de los centros de salud y de los centros educativos, además de cooperadores de Cruz Roja, Cáritas y *Casal Solidari Gent del Món*.

El Dia de les Illes Balears disfressa de personatges medievals les famílies i els usuaris de Brot de Gínjol

Les decoracions del centre de dia, que inclouen un *photocall* amb un castell medieval, banderoles, torxes i armadures, han implicat dos mesos de preparació

El passat 29 de febrer, el centre de dia de Brot de Gínjol es va traslladar a l'època medieval. Un fotocall amb un castell, banderoles amb escuts, torxes i armadures, entre altres motius, van conformar l'ambientació que es va triar per celebrar el Dia de les Illes Balears. Les famílies —pares, mares i padrins i padrines—, disfressades per a l'ocasió, varen poder gaudir d'una jornada amb els seus.

«Dies com avui són el millor del món: tenir la família aquí és un regal», afirmà Joana Pérez Torres, que havia anat al centre amb les seves filles i els seus nets. «Va molt bé venir a passar la jornada aquí, perquè així veim l'espai on la nostra mare passa bona part del dia, i això ens ajuda també a entendre-la», va afegir la seva filla, Eva Vega.

A més de fer la visita, les famílies, els treballadors i els usuaris participaren en distints tallers: un conte motor, malabars, un joc de tombar dracs i el joc cooperatiu Surt del laberint. Amb ells hi hagué el batle, Jaume Llompart, que es va mostrar «molt emocionat» i no va voler perdre l'oportunitat de participar en les activitats amb els usuaris. L'acompanyaren la regidora de Serveis Socials i Salut, Elvira García; la regidora de Gent Gran, Antonia Coll, i la regidora de Cultura, Carmen Cañellas.

La coordinadora del centre, Carme Ribot, va explicar que «és molt important que els familiars, els padrins, els fills i els nets puguin gaudir de temps de qualitat i sortir una mica de la rutina, per això organitzam dues activitats anuals com aquestes».

La jornada va concloure amb una rondalla de la mà de Biblioteques de Marratxí i una berenada.

El Día de las Illes Balears disfraza de personajes medievales a las familias y usuarios de Brot de Gínjol

Las decoraciones del centro de día, que incluyen un *photocall* con un castillo medieval, banderolas, antorchas y armaduras, han llevado dos meses de preparación

El pasado 29 de febrero, el centro de día de *Brot de Gínjol* se trasladó a la época medieval. Un *photocall* con un castillo, banderolas con escudos, antorchas y armaduras, entre otros motivos, fueron parte de la ambientación que se escogió para celebrar el Día de las Illes Balears. Las familias, disfrazadas para la ocasión, pudieron disfrutar de una jornada con sus padres, madres, abuelos y abuelas.

"Días como hoy son lo mejor del mundo: tener a la familia aquí es un regalo", afirmó Joana Pérez Torres, que había ido al centro con sus hijas y nietos. "Va muy bien venir a pasar el día aquí, porque así vemos el espacio donde nuestra madre pasa gran parte del día, y nos ayuda también a entenderla", añadió su hija, Eva Vega.

Además de la visita, las familias, trabajadores y usuarios, participaron en distintos talleres: un cuento motor, malabares, un juego de tumbar dragones y el juego cooperativo Surt del laberint. Entre ellos, el alcalde, Jaume Llompart, quien se mostró "muy emocionado", y no quiso perder la oportunidad de participar en las actividades con los usuarios. Les acompañaron la regidora de Servicios Sociales y Salud, Elvira García, la regidora de Personas Mayores, Antonia Coll y la regidora de Cultura, Carmen Cañellas.

La coordinadora del centro, Carme Ribot, explicó que "es muy importante que los familiares, los abuelos, los hijos y los nietos puedan disfrutar de tiempo de calidad y salir un poco de la rutina, por eso organizamos dos actividades como estas anuales".

La jornada concluyó con una fábula de la mano de Bibliotecas de Marratxí y una merienda.

El menjador d'infantil del CEIP Costa i Llobera de Pòrtol serà una realitat el proper curs

Educació ha posat data aproximada a la construcció d'unes noves instal·lacions que substitueixin les actuals prefabricades, amb 13 anys d'antiguitat

També es milloraran les infraestructures de l'IES Sant Marçal, amb una ampliació de la capacitat de les aules de secundària i batxillerat en 400 places. Les instal·lacions prefabricades del menjador d'infantil del CEIP Costa i Llobera, amb més de 13 anys d'antiguitat, seran substituïdes per un nou edifici al centre, segons l'anunci de la licitació del projecte per part del conseller d'Educació, Antoni Vera. Si les previsions es compleixen, «podrem adjudicar les obres aquest primer semestre de l'any», afirmà Vera.

El projecte, en procés de concurs i un termini d'execució de 12 mesos, consistirà en la construcció d'un nou edifici annex al CEIP situat a Pòrtol, que acollirà un menjador amb cuina tipus càtering i un nucli nou de banys.

El batle, Jaume Llompart, es va mostrar satisfet del fet que el menjador pugui ser una realitat el curs vinent. «Estam molt contents que 13 anys després pugueu tenir aquest menjador, reclamat tant de temps per les famílies», comentà a l'equip del centre durant la visita del conseller.

Per la seva part, la directora, Sandra de Miguel, es va mostrar satisfeta d'estar cada vegada més a prop de les obres. «És un mòdul apartat i incòmode per als infants. Però per fi ha arribat, per fi és una realitat».

Totes les parts implicades incideixen que aquesta ha estat una reclamació històrica de les famílies, especialment reivindicatives en els darrers tres anys. La secretaria de l'AFA del CEIP Costa i Llobera, Sílvia Martínez, assegura que estan contents amb l'anunci: «És una passa més en el procés; ja ens varen dir que sortiria la licitació i ha anat avançant amb el canvi de govern municipal».

Les famílies reclamaven unes condicions dignes tant per als alumnes d'infantil com de l'escola matineria, que també fan servir les instal·lacions prefabricades, amb goteres i talls de llum i un aire condicionat insuficient. «No són condicions per a infants de 3 a 6 anys», explicà Martínez.

IES Sant Marçal

D'altra banda, les reformes també arribaran a l'IES Sant Marçal, que ampliarà les seves aules: quatre més a l'ESO i vuit més a batxiller. L'obra, que està en fase de supervisió, tindrà un cost d'execució d'uns 5 milions d'euros, i suposarà un increment de 400 places escolars. Així, l'IES Sant Marçal tindrà una capacitat total per a 880 alumnes.

**Pati del Ceip
Costa i Llobera,
2024**

El comedor de infantil del CEIP Costa i Llobera de Pòrtol será una realidad el próximo curso

Educación ha puesto fecha aproximada a la construcción de unas nuevas instalaciones que sustituyan a las actuales prefabricadas, con 13 años de antigüedad

También se mejorarán las infraestructuras del *IES Sant Marçal*, con una ampliación de la capacidad de las aulas de secundaria y bachillerato en 400 plazas. Las instalaciones prefabricadas del comedor de infantil del *CEIP Costa i Llobera*, con más de 13 años de antigüedad, serán sustituidas por un nuevo edificio en el centro, según el anuncio de la licitación del proyecto por parte del conseller de Educación, Antoni Vera. Si las previsiones se cumplen, "podremos adjudicar las obras este primer semestre del año", afirmó Vera.

El proyecto, en proceso de concurso y un plazo de ejecución de 12 meses, consistirá en la construcción de un nuevo edificio anexo al CEIP situado en Pòrtol, que albergará un comedor con cocina tipo cáterin y un núcleo nuevo de baños.

El alcalde, Jaume Llompart, se mostró satisfecho de que el comedor pueda ser una realidad para el próximo curso. "Estamos muy contentos de que trece años después puedan tener este comedor, reclamado tanto tiempo por las familias", comentó al equipo del centro, durante la visita del conseller.

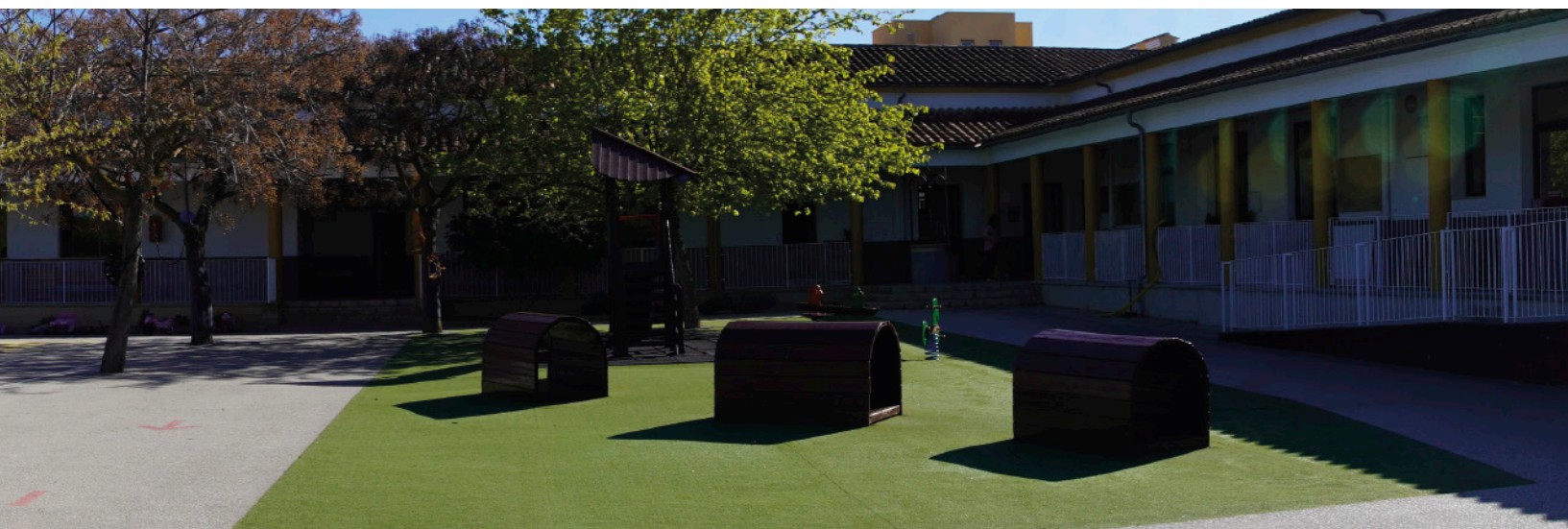
Por su parte, la directora Sandra de Miguel se mostró satisfecha de estar cada vez más cerca de las obras. "Es un módulo apartado e incómodo para los niños. Pero al fin ha llegado, al fin es una realidad".

Todas las partes implicadas inciden en que ésta ha sido una reclamación histórica de las familias, especialmente reivindicativas en los últimos tres años. La secretaria de la AFA del *CEIP Costa i Llobera*, Silvia Martínez, asegura que están contentos con el anuncio: "es un paso más en el proceso, ya nos dijeron que saldría la licitación y ha ido avanzado con el cambio de gobierno municipal".

Las familias reclamaban unas condiciones dignas tanto para los alumnos de infantil como de escuela matutina, que también utilizan las instalaciones prefabricadas, con goteras y cortes de luz y un aire acondicionado insuficiente. "No son condiciones para niños de 3 a 6 años", explicó Martínez.

IES Sant Marçal

Por otra parte, las reformas también llegarán al *IES Sant Marçal*, que ampliará sus aulas: cuatro más en ESO y otras ocho en Bachiller. La obra, que se encuentra en fase de supervisión, tendrá un coste de ejecución de unos 5 millones de euros y supondrá un incremento de 400 plazas escolares. Así, el *IES Sant Marçal* tendrá una capacidad total para 880 alumnos.

MESTRES D'AIXA RECONSTRUCTORS PEÇA A PEÇA DELS SOMNIS DELS MARINERS

Mestres d'aixa:
reconstructores, pieza a
pieza, de los sueños de los
marineros

Taller dels mestres
d'aixa a Son Bonet.
2024

Els professionals que fan feina a Marratxí recorden les anècdotes dels mestres i parlen amb il·lusió d'un futur que ha de passar obligatòriament per posar en valor el patrimoni marítim de l'illa. El taller es dedica a la restauració, la divulgació i la investigació de les barques de fusta, i disposa d'un sistema que permet reproduir barques dels segles XIX i XX provinents d'Alcúdia, Pollença, Sóller, Portocolom, Lluçmajor, Campos o Palma

Los profesionales que trabajan en Marratxí recuerdan las anécdotas de los maestros y hablan con ilusión de un futuro que debe pasar obligatoriamente por poner en valor el patrimonio marítimo de la isla. El taller se dedica a la restauración, divulgación e investigación de las barcas de madera, y dispone de un sistema que permite reproducir barcas de los siglos XIX y XX provenientes de Alcúdia, Pollença, Sóller, Portocolom, Lluçmajor, Campos o Palma

Bernat Oliver, tècnic de Patrimoni Marítim del Consell, i la historiadora marratxinera Bàrbara Tomàs, varen escriure el llibre *Els mestres d'aixa de Mallorca* per documentar la història d'aquests professionals

Bernat Oliver, técnico de Patrimonio Marítimo del Consell, y la historiadora marratxinera Bàrbara Tomàs, escribieron el libro *Els mestres d'aixa de Mallorca* para documentar la historia de estos profesionales

Al bell mig de l'aeròdrom de Son Bonet, unes altres naus, les de fusta, esperen el seu moment per tornar al bressol de la mar. És aquí, entre el brogit de les avionetes enlairant-se, on trobam un refugi de pau i artesanía: el taller de mestres d'aixa. En aquest enclavament no se senten les ones, però el cor de l'ofici batega fort i orgullós, i ens recorda, enmig del progrés frenètic, que sempre hi ha lloc per a la tradició i les coses fetes amb amor i destresa. Al contrari que els avions que les envolten, les embarcacions que aquí es restauren no tenen motor, es mouen amb vela llatina o rem.

Bernat Oliver, tècnic de Patrimoni Marítim de Consell de Mallorca, ens explica les funcions d'aquest taller, propietat del Consell de Mallorca. «Mostram en què consisteix l'ofici, el donam a conèixer en fires, escoles i col·lectius per conservar-lo». El gruix de feina del taller es dedica a la restauració i la investigació; les tasques del dia a dia es deixa al mestres d'aixa que encara estan en actiu. «Els encàrrecs externs són molt puntuals. Ara mateix recuperen una llanxa de Felanitx de l'Associació de Barques Tradicionals de Portocolom i un llaüt propietat de l'Ajuntament d'Alcúdia», assenyala.

A més, els mestres d'aixa han construït barques de vela i de rem tradicional que el Consell cedeix temporalment als clubs nàutics per practicar l'esport o per fer formacions,

En medio del aeródromo de Son Bonet, otras naves, las de madera, esperan su momento para volver a la cuna del mar. Es aquí, entre el ruido de las avionetas despegando, donde encontramos un refugio de paz y artesanía: el taller de *mestres d'aixa*. En este enclave no se escuchan las olas, pero el corazón del oficio late fuerte y orgulloso, y nos recuerda, en medio del progreso frenético, que siempre hay lugar para la tradición y las cosas hechas con amor y destreza. Al contrario que los aviones que las rodean, las embarcaciones que aquí se restauran carecen de motor, se mueven por vela latina o a remo.

Bernat Oliver, técnico de Patrimonio Marítimo de Consell de Mallorca, nos explica las funciones de este taller, propiedad del Consell de Mallorca. «Mostramos en qué consiste el oficio, lo damos a conocer en ferias, escuelas y a colectivos para conservarlo». El grueso de trabajo del taller se dedica a la restauración y la investigación; las tareas del día a día se dejan a los mestres d'aixa que todavía están en activo. «Los encargos externos son muy puntuales. Ahora mismo están recuperando una lancha de Felanitx de la Asociación de Barcas Tradicionales de Portocolom y un laúit propiedad del Ayuntamiento de Alcúdia», señala.

Además, los mestres d'aixa han construido barcas de vela y remo tradicional que el Consell cede temporalmente a los clubes náuticos para practicar el deporte o para hacer formaciones, sobre todo en Cala Gamba y Portocolom. Su

sobretot a Cala Gamba i Portocolom. La seva petita flota està formada per un llaüt, dos bots de rem, un gussi i quatre dragoneres, tots fets a Marratxí. «Feim una rèplica de les peces que menys hi ha i les cedim perquè aprenguin a navegar. La idea és que les embarcacions siguin un punt de trobada de l'entorn social», comenta Oliver.

El mestre d'aixa que hi ha al capdavant del taller és Pep Florit. «El que veis aquí és la NASA de les barques al Mediterrani. No hi ha cap país que tengui aquesta infraestructura. El Museu Marítim de Barcelona té un mestre d'aixa, a Croàcia i a Grècia en queda qualcun, però trob que tenir això a Marratxí és un motiu d'orgull».

Pep Florit també s'encarrega d'explicar com es fa una barca des de zero a les visites escolars que s'organitzen els divendres. «L'any passat vàrem tenir devers 600 visites. Són sessions d'una hora i mitja, però s'acaben convertint en tres, perquè això no ho han vist mai», diu el mestre. Alguns d'ells fins i tot s'embarquen a *La Balear*, vaixell que aquest 2024 fa cent anys i que està catalogat com a Bé d'Interès Cultural (BIC). La restauració d'aquesta embarcació va suposar l'inici del taller. Florit va començar a fer feina just en aquell moment, quan el mestre Jaume Cifre, de Portocolom, jubilat fa ara cinc anys, liderava el projecte de restauració de la nau capitana del taller. «Hi havia de fer feina dos mesos i han passat vint-i-quatre anys».

Després d'aquest projecte, el taller ha enllaçat formacions i ha seleccionat personal. Ara mateix són cinc operaris que restauren i fan rèpliques: un peó, dos oficials de segona, un primera i un mestre. «Tenim una escala d'intervencions amb sis nivells, depenent de l'estat de la peça i el grau de la restauració, i diferenciam si és una barca o un altre objecte i si és per navegar o per exposar. Si està al nivell més baix, només es tracta de netejar l'embarcació; als nivells mitjans, se'n valora la restauració, i si el nivell d'intervenció és superior al 60 %, se'n treuen els plànols i se'n fa una rèplica».

Dins la investigació, el Consell fa feina de camp: «Anam per fora vila cercant barques que estan tirades en un sementer, devora un garrover o dins un garatge. «Si en tenen el nom i la matrícula o els papers, disposam del valor documental que té i els operaris agafen les formes amb un sistema de làser», explica Oliver. Gràcies a aquesta tecnologia, la forma de les barques, tot i estar enterrades, es tradueix en una imatge digital, de manera que es podrien tornar a construir en un futur. «És una feina necessària per conservar, no només l'ofici, sinó també el fruit, que són les barques», destaca el mestre.

Un secret compartit: projecte Gàlifs o com digitalitzar els somnis d'un mariner

Virot (a la imatge) es va fer a partir d'unes plantilles que enguany compleixen 100 anys. «Els mestres d'aixa feien les coses tan ben fetes que després de tant de temps hem estat capaços de reproduir les seves idees. Això és l'excel·lència, que les idees siguin aprofitables centenars d'anys després», diu Florit.

La reconstrucció ha estat possible perquè al taller hi ha el secret millor guardat dels mestres: unes taules de fusta numerades que, disposades de la manera correcta, formen patrons de les costelles dels vaixells, que es poden reproduir amb les mides exactes amb les quals foren creats. D'aquesta manera, es poden tornar a construir llaüts, gussis, barques de bou i llanxetes felanitxeres, entre d'altres.

Les taules es dibuixen a mà sobre un paper, es mesuren i es digitalitzen, així es crea una base de dades de dissenys que es podrà descarregar. Florit afegeix que «es treu un plànol de l'embarcació i mostres de pintura i fusta, que resten en el dossier de l'embarcació. En tenim una cinquantena».

Recopilar la informació no ha estat una tasca fàcil, però alguns mestres, en trobar-se sense relleu generacional, han cedit les peces o han donat permís per copiar-les, ja siguin seves o dels seus mestres. Tot un acte de generositat

El vicepresident segon i conseller de Medi Ambient, Medi Rural i Esports, Pedro Bestard, indica que «Estam posant en valor el nostre patrimoni marítim donant a conèixer La Balear». Segons el Consell de Mallorca, aquest 2024 es destinaran 100.000 euros a recuperar embarcacions amb valor històric i cultural propietat de particulars que es troben amb dificultats per reparar les embarcacions

pequeña flota está formada por un laúd, dos botes de remo, un gussi y cuatro *dragoneres*, todos hechos en Marratxí. «Hacemos una réplica de las piezas que menos hay y las cedemos para que aprendan a navegar. La idea es que las embarcaciones sean un punto de encuentro del entorno social», comenta Oliver.

El mestre d'aixa al frente del taller es Pep Florit. «Lo que ves aquí es la NASA de las barcas en el Mediterráneo. No hay ningún país que tenga esta infraestructura. El Museo Marítimo de Barcelona tiene un *mestre d'aixa*, en Croacia y en Grecia queda alguno, pero creo que tener esto en Marratxí es un motivo de orgullo».

Pep Florit también se encarga de explicar cómo se construye una barca desde cero en las visitas escolares que se organizan los viernes. «El año pasado tuvimos unas 600 visitas. En principio, son sesiones de hora y media, pero acaban convirtiéndose en tres, porque esto no lo han visto nunca», dice el *mestre*. Algunos de ellos incluso se embarcan en *La Balear*, que este 2024 cumple cien años y que está catalogada como Bien de Interés Cultural (BIC). La restauración de esta embarcación supuso el inicio del taller. Florit empezó a trabajar justo en ese momento, cuando el *mestre* Jaume Cifre, de Portocolom, jubilado hace cinco años, lideraba el proyecto de restauración de la nave insignia del taller. «Tenía que trabajar dos meses y han pasado veinticuatro años».

Tras este proyecto, el taller ha ido enlazado formaciones y seleccionado personal. Ahora mismo son cinco operarios los que restauran y realizan réplicas: un peón, dos oficiales de segunda, un primera y un *mestre*. «Tenemos una escala de intervenciones con seis niveles, dependiendo del estado de la pieza y el grado de la restauración, y diferenciamos si es una barca u otro objeto y si es para navegar o exponer. Si está en el nivel más bajo, sólo se trata de limpiar la embarcación; en los niveles medios, se valora su restauración, y si el nivel de intervención es superior al 60 %, se sacan los planos y se hace una réplica».

El vicepresidente segundo y conseller de Medio Ambiente, Medio Rural y Deportes, Pedro Bestard, indica que «Estamos poniendo en valor nuestro patrimonio marítimo dando a conocer La Balear». Según el Consell de Mallorca, este 2024 se destinarán 100.000 euros a recuperar embarcaciones con valor histórico y cultural propiedad de particulares que se encuentren con dificultades para reparar las embarcaciones

Dentro de la investigación, el Consell lleva a cabo trabajo de campo: «Vamos por *fora vila* buscando barcas que están tiradas en un sembrado, junto a un algarrobo o dentro de un garaje. «Si tienen el nombre y la matrícula o los papeles, disponemos de su valor documental y los operarios toman las formas con un sistema de láser», explica Oliver. Gracias a esta tecnología, la forma de las barcas, a pesar de estar enterradas, se traduce en una imagen digital, por lo que podrían volver a construirse en un futuro. "Es un trabajo necesario para conservar, no solo el oficio, sino también el fruto, que son las barcas", destaca el maestro.

Un secreto compartido: proyecto Gàlibs o cómo digitalizar los sueños de un marinero

Virot (en la imagen) se hizo a partir de unas plantillas que este año cumplen 100 años. «Los *mestres d'aixa* hacían las cosas tan bien hechas que después de tanto tiempo hemos sido capaces de reproducir sus ideas. Esto es la excelencia, que las ideas sean aprovechables cientos de años después», dice Florit.

La reconstrucción ha sido posible porque en el taller se encuentra el secreto mejor guardado de los *mestres*: unas tablas de madera numeradas que, dispuestas de la manera correcta, forman patrones de las costillas de los barcos, que se pueden reproducir con las medidas exactas con las que fueron creados. De esta manera, se pueden volver a construir *llaüts*, *gussis*, *barques de bou* y *llanxetes felanitxeres*, entre otros.

Las tablas se dibujan a mano sobre un papel, se miden y digitalizan, así se crea una base de datos de diseños que se podrá descargar. Florit añade que «se extrae un plano de la embarcación y muestras de pintura y madera, que quedan en el dossier de la embarcación. Tenemos una cincuenta».

Pep Florit, mestre d'aixa encarregat del taller. ▼

per part d'uns artesans de la fusta que no volen que la seva feina, feta a cop de destrial i amb molta de cura, quedi enfonsada en el record.

«És una llàstima que tot aquest coneixement que han anat adquirint es perdi. La construcció i els articles que feim és una manera d'honorar-los». Per a Florit, la feina de documentació és molt estimulante. «És molt engrescador, si parles amb qualsevol mestre, quedaràs embadalit. I aprens molt just de les experiències vitals. Nosaltres vivim de la feina, però ells sobreviuen. Estaven fets d'una altra pasta, són molt especials».

El procés de construcció comença al bosc

Els mestres que fan feina a Marratxí es desplacen a la finca pública de Son Amer, a Sa Pobla, entre altres finques públiques. Tallen els arbres el mes de gener, depenent de les pluges i segons el calendari lunar. La posició d'aquest astre influeix en la qualitat de la fusta. «Com menys saba té, manco propens és als fongs o al corc. Feim un procés d'immersió en el safareig durant tres anys, la deixam eixugar de manera natural, un centímetre per any, i després es processa, s'encalenteix i s'hi dona forma».

La construcció és de kilòmetre zero i d'economia circular. «Si no tenim alzina, empram roure, o, si no, cercam una fusta de característiques mecàniques similars, però prioritzam les d'aquí».

Un futur esperançador

La indústria nàutica és molt potent, però la diversificació és difícil, segons Florit: «Es fan graus d'FP i certificats professionals, però la clau és tenir mestres que ensenyin l'ofici i el patrimoni marítim».

Quan venen a fer visites, «pareix que tothom vol ser mestre d'aixa. El que contes pot semblar molt guapo, però no saben què és fer feina aquí el mes de febrer, amb fred. Ens pegam martellades, ens engrunam... La capacitat d'improvisació és imprescindible, també l'assaig-error i la creativitat. No hi ha res recte, i acurçam la capacitat de connexió cervell-mà».

El mestre es mostra tranquil parlant de futur. «De barques noves, no sé si se'n faran gaires. De restauracions, n'hi ha, però just amb el manteniment de la flota ja tenim feina a bastament. Sempre hi haurà qualche element de fusta que requereixi reparació».

En un món cada cop més dominat per la producció en massa i la tecnologia, els mestres d'aixa de Marratxí representen un testimoni de la importància de preservar les tradicions locals i l'art manual. La seva feina incansable ens recorda la necessitat de valorar i protegir el nostre patrimoni cultural nàutic. Tot i que el destí de moltes de les embarcacions que surten del taller és l'exposició, «els vaixells estan fets per navegar», ens diuen els mestres.

Recopilar la información no ha sido tarea fácil, pero algunos *mestres*, al encontrarse sin relevo generacional, han cedido las piezas o han dado permiso para copiarlas, ya sean suyas o de sus maestros. Todo un acto de generosidad por parte de unos artesanos de la madera que no quieren que su trabajo, hecho a golpe de hacha y con mucho cuidado, quede hundido en el recuerdo.

«Es una lástima que todo ese conocimiento que han ido adquiriendo se pierda. La construcción y los artículos que hacemos es una forma de honrarlos». Para Florit, el trabajo de documentación es muy estimulante. «Es muy alentador, si hablas con cualquier mestre, te quedarás embobado. Y aprendes tan sólo de las experiencias vitales. Nosotros vivimos del trabajo, pero ellos sobrevivían. Estaban hechos de otra pasta, son muy especiales».

El proceso de construcción comienza en el bosque

Los maestros que trabajan en Marratxí se desplazan a la finca pública de Son Amer, en Sa Pobla, entre otras fincas públicas. Cortan los árboles en enero, dependiendo de las lluvias y según el calendario lunar. La posición de este astro influye en la calidad de la madera. «Cuanto menos savia tiene, es menos propenso a los hongos o la carcoma. Realizamos un proceso de inmersión en el *safareig* durante tres años, la dejamos secar de forma natural, un centímetro por año, y después se procesa, se calienta y se da forma».

La construcción es de kilómetro cero y de economía circular. «Si no tenemos encina, empleamos roble, o, si no, buscamos una madera de similares características mecánicas, pero priorizamos las de aquí».

Un futuro esperanzador

La industria náutica es muy potente, pero la diversificación es difícil, según Florit: "Se hacen grados de FP y certificados profesionales, pero la clave es tener maestros que enseñen el oficio y el patrimonio marítimo".

Cuando vienen a hacer visitas, «parece que todo el mundo quiere ser mestre d'aixa. Lo que cuentas puede parecer muy bonito, pero no saben qué es trabajar aquí en febrero, con frío. Nos pegamos martillazos, nos mojamos... La capacidad de improvisación es imprescindible, también el ensayo-error y la creatividad. No hay nada recto, y acortamos la capacidad de conexión cerebro-mano».

El *mestre* se muestra tranquilo hablando de futuro. «Barcas nuevas, no sé si se harán muchas. Restauraciones las hay, pero solo con el mantenimiento de la flota ya tenemos bastante trabajo. Siempre habrá algún elemento de madera que requiera reparación».

En un mundo cada vez más dominado por la producción en masa y la tecnología, los *mestres d'aixa* de Marratxí representan un testimonio de la importancia de preservar las tradiciones locales y el arte manual. Su incansable trabajo nos recuerda la necesidad de valorar y proteger nuestro

patrimonio cultural náutico. Aunque el destino de muchas de las embarcaciones que salen del taller es la exposición, "los barcos están hechos para navegar", nos dicen los *mestres*.

PERE COLL

«Ni tenim ni volem xarxes socials, estam fins a dalt de feina sense tenir Instagram»

«Ni tenemos ni queremos redes sociales, estamos hasta arriba sin tener Instagram»

Ceràmica sense límits Ceràmica sin límits

Pere Coll Serra va néixer a Pòrtol el 23 de novembre de 1960. Quant tenia només 9 anys, ja jugava amb el fang, i des dels 14 s'hi guanya la vida. La seva feina és reconeguda per col·laborar amb artistes com Miquel Barceló, que des d'aquest mes de març fins a juny presenten una exposició a La Pedrera de Barcelona. També destaca per tenir encàrrecs de Rafel Nadal, Amancio Ortega o *Louis Vuitton*. Tot i això, la rutina de l'artesà no ha canviat. Cada dia a les vuit del matí s'aixeca per obrir la gerreria, s'asseu a la roda i fa el que a ell més li agrada: jugar i crear amb el fang.

Pere Coll Serra nació en Pòrtol el 23 de noviembre de 1960. Cuando tan sólo tenía 9 años, ya jugaba con el barro, y desde los 14 se gana la vida con él. Su trabajo es reconocido por colaborar con artistas como Miquel Barceló, que desde este mes de marzo hasta junio presentan una exposición en La Pedrera de Barcelona. También destaca por tener encargos de Rafael Nadal, Amancio Ortega o *Louis Vuitton*. Sin embargo, la rutina del artesano no ha cambiado. Cada día a las ocho de la mañana se levanta para abrir la *gerreria*, se sienta en la rueda y hace lo que más le gusta a él: jugar y crear con el barro.

SERRA

D'on us ve aquest amor per la ceràmica?

Quan tenia 9 o 10 anys, en acabar l'escola, anava a l'olleria de Sa Penya, que estava al costat de ca nostra, i podia estar hores jugant amb el fang. I, quan me'n cansava, hi quedava a berenar.

A què es dedicava la vostra família?

El més normal és que aquest ofici et vengui de família, però en el meu cas no va ser així, a mi em va entrar per l'ull dret. Ma mare feia les feines de la casa, també sembrava pèsols i els venia al mercat; mon pare era picapedrer. I el meu germà... la veritat és que no record què va estudiar, però va fer feina tota la vida a l'aeroport. Quan venien els avions, ell els arreglava; electricista d'avió, crec que era.

I quan es va convertir en una professió?

Un cop vaig acabar l'escola, encara no havia fet quinze anys, ma mare em va dir: què has de fer?, estudiar com el teu germà o cap a Sa Penya? I ho tenia ben clar, cap a Sa Penya. Vaig anar a demanar feina a l'amo en Bernat, propietari de l'olleria, i em va dir que l'endemà ja podia començar. Hi vaig estar 20 anys.

Ho ampliàreu amb estudis?

Per aprendre l'ofici a Sa Penya hi havia màquines i, a quatre o cinc metres de mi, hi havia mestre Isidro, que feia feina a la roda, feia torn, i jo el mirava mentre feia cossiols.

Jo l'analitzava: ara posa la mà així, després així..., i arribava el migdia. Dinàvem a la una, i a la una i mitja jo ja tornava a estar al taller tot sol. Amb una roda d'enganxar puntades, agafava pastó i vengua provar. I no m'anava bé. Això durant un o dos anys. Quan n'Isidro va veure que les peces em començaven a sortir, em va dir que em pagaria. I per a mi, en aquell temps, amb 17 anys i començant a festejar...

Quan decidiu muntar el vostre negoci? Va costar consolidar-lo?

Quan tenia 19 anys, vaig vendre una moto. Amb aquells doblers, que varen ser 92.000 pessetes, 500 euros actualment, vaig comprar la roda amb la qual avui dia encara faig feina. Quan acabava la jornada a Sa Penya, feia un parell d'hores més a la cotxeria de ca meva.

¿De dónde le viene este amor por la cerámica?

Cuando tenía 9 o 10 años, al terminar la escuela, iba a la ollería de Sa Penya, que estaba junto a nuestra casa, podía estar horas jugando con el barro. Y, cuando me cansaba, me quedaba a merendar.

¿A qué se dedicaba su familia?

Lo normal es que este oficio te venga de familia, pero en mi caso no fue así, a mí me entró por el ojo derecho. Mi madre hacía los trabajos de la casa, también sembraba guisantes y los vendía en el mercado; mi padre era albañil. Y mi hermano... la verdad es que no recuerdo lo que estudió, pero trabajó toda la vida en el aeropuerto. Cuando vendían los aviones, él los arreglaba; electricista de avión, creo que era.

¿Y cuándo se convirtió en una profesión?

Una vez terminé la escuela, aún no había cumplido quince años, mi madre me dijo: ¿qué vas a hacer?, ¿estudiar como tu hermano o hacia Sa Penya? Y lo tenía claro, hacia Sa Penya. Fui a pedir trabajo a 'l'amo en Bernat', propietario de la ollería, y me dijo que al día siguiente ya podía empezar. Estuve 20 años.

¿Lo amplió con estudios?

Para aprender el oficio en Sa Penya había máquinas y, a cuatro o cinco metros de mí, estaba el maestro Isidro, que trabajaba en la rueda, hacía torno, y yo le miraba mientras hacía macetas.

Yo lo analizaba: ahora pone la mano así, después así... y llegaba el mediodía. Comíamos a la una, y, a la una y media yo ya volvía a estar en el taller solo. Con una rueda de pegar patadas, cogía *pastó* y volvía a probar. Y no me iba bien. Esto durante uno o dos años. Cuando Isidro vio que las piezas empezaban a salir, me dijo que me pagaría. Y para mí, por aquel entonces, con 17 años y empezando a salir con mi mujer...

¿Cuándo decide montar su negocio? ¿Costó consolidarlo?

Cuando tenía 19 años, vendí una moto. Con ese dinero, que fueron 92.000 pesetas, 500 euros actualmente, compré la rueda con la que hoy en día todavía trabajo. Cuando

Després de vint anys allà, tothom em deia que ho fes pel meu compte. Però, clar, jo tenia dues nines petites i era invertir-hi molts de doblers, i feia por que després no anàs bé. Vàrem començar només amb el porxet, però tot d'una vàrem veure que això aniria bé i, en dos anys, vaig haver de comprar la resta de terreny. Tot això ho vàrem fer la meua dona i jo, ningú més.

És un ofici que requereix hores i hores, i això vol dir estar gairebé tot el dia al taller. Es fa per vocació?

Totalment, t'ha d'agradar molt. Se'n pot viure, perquè el taller permet mantenir quatre famílies. Això sí, començar és molt sacrificat, molt.

Però també hi ha anècdotes...

En tenc una de molt bona. N'hi ha dos o tres a Pòrtol que tenen el certificat d'Empresa Artesana i fan feina amb màquina. També amb roda, però sobretot amb màquina. I jo vaig decidir demanar-lo; tanmateix, no em costava res. Varen venir dues persones al taller. El varen mirar, els vaig mostrar la roda, el forn, els motllos, que tenen uns 150 anys... I quan varen haver vist com treballàvem varen partir. Després de dos mesos: denegada. Vaig al·lucinar. Els tècnics que valoren una empresa artesana no saben què és realment un artesà.

La vostra feina com a ceramista destaca per col·laboracions que heu anat fent amb artistes, marques i cuiners. Com sorgeixen aquestes oportunitats?

Et prometo que no ho sé. Jo crec que sobretot és pel bocaorella, perquè els clients parlen de nosaltres. Moltes portes me les va obrir col·laborar amb Miquel Barceló, però abans ja treballàvem per a Lin Utzon, la filla de l'arquitecte de l'Òpera de Sidney. Llavors per a artistes mallorquins que són molt bons, com Andreu Maimó, Pere Bennàssar, Marta Moriarty, Cristina Iglesias... Això només pel que fa a artistes. També hem fet coses per a Miquel Calent, Andreu Genestra, Rafael Nadal, decoració per a les tendes de Louis Vuitton de Palma, Madrid i Barcelona, decoració per a la casa d'Amancio Ortega... Però moltes vegades feim encàrrecs que no sabem per a qui són i després resulta que és famós.

Quin és el que més us va sorprendre?

Va ser el d'un que va venir no fa gaire, deu fer uns quatre anys. Era suís. Va venir a posta, amb un model de cossiòl bestial. Jo

terminaba la jornada en Sa Penya, hacía un par de horas más en la cochera de mi casa.

Después de veinte años allí, todo el mundo me decía que lo hiciera por mi cuenta. Pero, claro, yo tenía dos niñas pequeñas y era invertir mucho dinero, y me daba miedo que luego no fuera bien. Empezamos sólo con el porche, pero de repente vimos que esto iría bien y, en dos años, tuve que comprar el resto de terreno. Todo esto lo hicimos mi mujer y yo, nadie más.

Es un oficio que requiere horas y horas, lo que significa estar casi todo el día en el taller. ¿Se hace por vocación?

Totalmente, te tiene que gustar mucho. Se puede vivir de él, porque el taller permite mantener a cuatro familias. Eso sí, empezar es muy sacrificado, mucho.

Però també hay anècdotes...

Tengo una muy buena. Hay dos o tres en Pòrtol que tienen el certificado de Empresa Artesana y trabajan con máquina. También con rueda, pero sobre todo en máquina. Y yo decidí pedirlo; ya que no me costaba nada. Vinieron dos personas al taller. Lo miraron, les mostré la rueda, el horno, los moldes, que tienen unos 150 años... Y cuando vieron cómo trabajamos se fueron. Después de dos meses: denegada. Aluciné. Los técnicos que valoran a una empresa artesana no saben qué es realmente un artesano.

Su trabajo como ceramista destaca por colaboraciones que ha ido haciendo con artistas, marcas y cocineros. ¿Cómo surgen estas oportunidades?

Te prometo que no lo sé. Yo creo que sobre todo es por el boca a boca, porque los clientes hablan de nosotros. Muchas puertas me las abrió colaborar con Miquel Barceló, pero antes ya trabajábamos para Lin Utzon, la hija del arquitecto de la Ópera de Sidney. También para artistas mallorquines que son muy buenos, como Andreu Maimó, Pere Bennàssar, Marta Moriarty, Cristina Iglesias... Esto sólo en lo que se refiere a artistas. También hemos hecho cosas para Miquel Calent, Andreu Genestra, Rafael Nadal, decoración para las tiendas de Louis Vuitton de Palma, Madrid y Barcelona, decoración para la casa de Amancio Ortega... Pero muchas veces hacemos

li vaig dir que era molt difícil de fer, però ell hi insistia. I per llevar-me'l de damunt li vaig demanar molts de doblers, però molts, uns 1.200 euros per peça, i n'haviem de fer més d'una trentena. Em va posar els doblers damunt la taula i em va dir: pots començar.

Com és fer feina amb artistes, com el felanitxer Miquel Barceló?

Em van contactar per a *Paso doble, la performance* que s'havia de fer a Sa Llotja. Jo no el coneixia de res i vaig dir que sí. Al cap de dues setmanes va telefonar a la gerreria demanant per mi. «Som en Miquel Barceló», va dir. Tot d'una vaig veure que era com jo, molt de poble, i ja vaig saber que aniria bé. Vaig dur totes les peces a Sa Llotja. La performance va quedar molt bé, i em va demanar si m'havia agradat. A mi em va encantar. Va ser quan em va dir que l'espectacle es representaria a París. Per a cada número li feia 21 peces. I no podien estar seques, perquè després feien l'obra amb les peces.

Aquestes col·laboracions li han donat la possibilitat de conèixer llocs del món que no esperava mai com a ceramista.

A París hi vàrem estar 15 dies, després Nova York, Londres, Grècia, Venècia, Tolosa, Madrid, Barcelona. Llavors vàrem anar a fer un documental a Mali, això sí que va ser una gran experiència. Bamako va ser increïble, hi estiguérem també deu dies, encara se'm posen els pèls de punta de pensar-ho.

També puc dir que he dinat i sopat amb Catherine Deneuve o amb Paco de Lucía, i que he conegut Pedro Almodóvar.

No hi ha dubte que la vostra feina destaca bastant per la branca creativa i el disseny d'espai. En un ofici que manté les tradicions, com veis aquesta fusió?

És graciós perquè, quan vàrem muntar el nostre taller, el forn el vaig fer pensat per ficar-hi quatre cossiols, i la veritat és que, de cossiols, n'hem fets ben pocs. La meua dona va tenir la idea dels fanalets i ja vam arrencar amb això. De fet, a la Península en fan imitacions signades amb el nostre nom. Nosaltres feim els que ens agrada i el que ens comanen. És el que vol el client, sigui tradicional o modern; al final el que vol és que sigui un producte personalitzat i exclusiu.

encargos que no sabems para quiénes son y después resulta que es famoso.

¿Cuál es lo que más le sorprendió?

Fue el de uno que vino hace poco, hará unos cuatro años. Era suizo. Vino a propósito, con un modelo de maceta bestial. Yo le dije que era muy difícil de hacer, pero él me insistía. Y para quitármelo de encima le pedí mucho dinero, pero mucho, unos 1.200 euros por pieza, y teníamos que hacer más de treinta. Me puso el dinero sobre la mesa y me dijo: puedes empezar.

¿Cómo es trabajar con artistas, como el felanitxer Miquel Barceló?

Me contactaron para *Paso doble, la performance* que se tenía que hacer en *Sa Llotja*. Yo no le conocía de nada y dije que sí. Al cabo de dos semanas llamó a la gerreria preguntando por mí. «Soy Miquel Barceló», dijo. De repente noté que era como yo, muy de pueblo, y ya supe que iría bien. Llevé todas las piezas a Sa Llotja. La performance quedó muy bien, y me preguntó si me había gustado. A mí me encantó. Fue cuando me dijo que el espectáculo se representaría en París. Para cada número le hacía 21 piezas. Y no podían estar secas, porque después hacían la obra con las ellas.

Estas colaboraciones le han dado la posibilidad de conocer lugares del mundo que nunca esperaba como ceramista.

En París estuvimos 15 días, después Nueva York, Londres, Grecia, Venecia, Toulouse, Madrid y Barcelona. También fuimos a hacer un documental a Mali, eso sí que fue una gran experiencia. Bamako fue increíble, estuvimos diez días, todavía se me ponen los pelos de punta de pensarlo.

También puedo decir que he comido y cenado con Catherine Deneuve o con Paco de Lucía, y que he conocido a Pedro Almodóvar.

No hay duda de que su trabajo destaca bastante por la rama creativa y el diseño de espacio. En un oficio que mantiene las tradiciones, ¿cómo ve esta fusión?

Es gracioso porque, cuando montamos nuestro taller, el horno lo hice pensado para meter cuatro maceteros, y la verdad es que, maceteros, hemos hecho pocos. Mi mujer tuvo la idea de las lámparas y ya arrancamos con esto. De hecho, en la Península hacen imitaciones firmadas con nuestro nombre. Nosotros hacemos los que nos gusta y lo que nos mandan. Es lo que quiere el cliente, sea tradicional o moderno; al final lo que quiere es que sea un producto personalizado y exclusivo.

“Si seguim així, ens podem oblidar de fàbriques de fang com les que hi ha a Pòrtol”

“Si seguimos así, podemos olvidarnos de fábricas de barro como las que hay en Pòrtol”

Feis ús de les xarxes socials? Creis que els joves es volen dedicar a la ceràmica?

Ni tenim ni volem xarxes socials, estam fins a dalt de feina sense tenir Instagram.

A mi m'agradaria tenir en el taller un jove a qui poder ensenyar. Però no puc, perquè l'has d'assegurar, li has de pagar un jornal i ensenyar-li tot, perquè després no li agradi... Jo hi perdria temps i doblers. Ara, de ceramistes, en surten de davall les pedres, però fan poca cosa. Un negoci com una gerreria o una ollería té un futur complicat.

Per on començaríeu a canviar les coses?

Sempre ho he dit a l'Ajuntament. L'Escola de Ceràmica hauria d'estar enfocada d'una altra manera: haurien de fer un curs intensiu, sortir de l'escola amb una titulació i anar a fer les pràctiques als tallers. Jo els rebria amb els braços oberts. Si seguim així, ens podem oblidar de fàbriques de fang com les que hi ha a Pòrtol.

¿Hace uso de las redes sociales? ¿Cree que los jóvenes quieren dedicarse a la cerámica?

Ni tenemos ni queremos redes sociales, estamos hasta arriba sin tener Instagram.

A mí me gustaría tener en el taller a un joven al que poder enseñar. Pero no puedo, porque tienes que asegurarlo, tienes que pagarle un salario y enseñarle todo, para que luego no le guste... Y yo, perdería tiempo y dinero. Ahora, ceramistas, salen de debajo las piedras, pero hacen poco. Un negocio como una *gerrería* o una *ollería* tiene un futuro complicado.

¿Por dónde empezaría a cambiar las cosas?

Siempre lo he dicho al Ayuntamiento. La Escuela de Cerámica debería estar enfocada de otra manera: debería hacerse un curso intensivo, salir de la escuela con una titulación e ir a realizar las prácticas a los talleres. Yo los recibiría con los brazos abiertos. Si seguimos así, podemos olvidarnos de fábricas de barro como las que hay en Pòrtol.

CARA A CARA

Com és el vostre dia a dia?

M'aixec a les vuit del matí, obr la gerreria, faig torn o enfor, depenent del dia, i llavors atenc els clients.

El millor moment?

El migdia, quan acab. Vaig a dinar i descans vint minuts o mitja hora i després torn partir. Això és sagrat.

Un personatge que admireu.

El meu ídol indiscutible és Rafel Nadal.

Un llibre.

Un llibre que em va agradar molt va ser *Tuareg*.

Una pel·lícula

Això ho tenc clar, el documental que vam fer nosaltres, *El cuaderno de Barro*.

¿Cómo es su día a día?

Me levanto a las ocho de la mañana, abro la *gerrería*, hago torno u horneo, dependiendo del día, y entonces atiendo a los clientes.

¿El mejor momento?

Al mediodía, cuando acabo. Voy a comer y descanso veinte minutos o media hora y después vuelvo partir. Esto es sagrado.

Un personaje al que admira.

Mi ídolo indiscutible es Rafel Nadal.

Un libro.

Un libro que me gustó mucho fue *Tuareg*.

Una película.

Esto lo tengo claro, el documental que hicimos nosotros, *El cuaderno de barro*.

CADA DIMECRES, A LA SALA SATURN DE L'ESPAI JOVE D'ES PONT D'INCA, S'AJUNTEN UNA BARREJA DE JOVES QUE, DURANT UNA HORA I MITJA, DEIXEN VOLAR LA SEVA IMAGINACIÓ DIBUIXANT I PINTANT DAMUNT UN FULL EN BLANC

PALETTE D'EMOCIONS

Són quasi les 18.00 hores i ja han entrat els cinc joves a l'Espai. Es dirigeixen a la Sala Saturn, on el professor del curs, Luka Goyarrola, artista de professió, està preparant tot el material a la taula on faran feina. "Vull que vinguin a aprendre, però sobretot a què gaudeixin de la companyia el temps que estan aquí", explica Luka.

Sara Roig, alumna del curs, parla i riu amb els seus companys, Toni Alzamora i Akira Calpentí, mentre escull a la tablet la imatge que vol traslladar al full. Luka explica que, en aquesta sessió, faran servir aquarel·les i indica les passes a seguir, tot i que Flor ja fa estona que està dibuixant el que més li agrada a ella: "els cors i tot el que sigui relacionat amb l'amor".

Davant Flor, es troba Elena Sánchez, que escolta amb mig somriure la conversa dels seus altres tres companys, i continua cercant la imatge que vol dibuixar al seu mòbil. "Heu de fer els dibuixos grans, perquè amb l'aquarel·la és difícil buscar-ne el detall", indica Luka.

Mentres comencen a fer l'esbós del dibuix amb llapis, els alumnes parlen entre ells i recorden quan van començar a dibuixar. "Jo crec que des que tinc memòria", conta Sara. Akira recorda una edat més concreta, quan tenia sis anys. "Cada vegada que feia un trajecte amb cotxe dibuixava, després ja vaig venir aquí", afegeix Elena rient. Toni, que és l'alumne amb més antiguitat del curs, explica que va començar a dibuixar amb només tres anys. Flor, per la seva part, està concentrada fent la barreja de colors i comença a donar forma al seu arc de Sant Martí.

Cada un d'ells es manté fidel als seus gustos i comparteixen que la inspiració arriba en qualsevol moment del dia. Toni, per exemple, assegura que li encanta dibuixar qualsevol monstre que li sembli interessant. Sara opta per inventar-se els personatges i, a partir d'ells, crea històries. "Soy pintista", fa broma la jove. "A jo la inspiració em ve a les dues de la matinada, i em poso a dibuixar a aquella hora", comenta Akira.

En definitiva, durant una hora i mitja els joves no aturen de parlar, dibuixar i riure. Una estona de desconexió on ells mateixos asseguren que "aquí contem coses de les nostres vides. Aquesta és la nostra reunió secreta, tot el que passi a dibuix es queda a dibuix". La expressió d'emocions de forma artística és una gran teràpia i, si a això, li afageixen un espai on es sentin segurs i en confiança, el resultat és sempre fascinant.

PALETA DE EMOCIONES

CADA MIÉRCOLES, EN LA SALA SATURN DEL ESPAI JOVE DE ES PONT D'INCA, SE JUNTAN UNA MEZCLA DE JÓVENES QUE, DURANTE UNA HORA Y MEDIA, DEJAN VOLAR SU IMAGINACIÓN DIBUJANDO Y PINTANDO SOBRE UNA HOJA EN BLANCO

Son casi las 18.00 horas y ya han entrado los cinco jóvenes en el Espai. Se dirigen a la Sala Saturn, donde el profesor del curso, Luka Goyarrola, artista de profesión, está preparando todo el material en la mesa en la que trabajarán. "Quiero que vengan a aprender, pero sobre todo a que disfruten de la compañía el tiempo que están aquí", explica Luka.

Sara Roig, alumna del curso, habla y ríe con sus compañeros, Toni Alzamora y Akira Calpentí, mientras elige en la tablet la imagen que quiere trasladar a la hoja. Luka explica que, en esta sesión, utilizarán acuarelas e indica los pasos a seguir, aunque Flor ya hace rato que está dibujando lo que más le gusta a ella: "los corazones y todo lo relacionado con el amor".

Frente a Flor, se encuentra Elena Sánchez, que escucha con media sonrisa la conversación de sus otros tres compañeros, y sigue buscando la imagen que quiere dibujar en su móvil. "Tenéis que hacer los dibujos grandes, porque con la acuarela es difícil buscar el detalle", indica Luka.

Mientras empiezan a hacer el esbozo del dibujo con lápices, los alumnos hablan entre ellos y recuerdan cuándo empezaron a dibujar. "Yo creo que desde que tengo memoria", cuenta Sara. Akira recuerda a una edad más concreta, cuando tenía seis años. "Cada vez que hacía un trayecto en coche dibujaba, después ya vine aquí", añade Elena riendo. Toni, que es el alumno con mayor antigüedad del curso, explica que empezó a dibujar con sólo tres años. Flor, por su parte, está concentrada haciendo la mezcla de colores y comienza a dar forma a su arcoíris.

Cada uno de ellos permanece fiel a sus gustos y comparten que la inspiración llega en cualquier momento del día. Toni, por ejemplo, asegura que le encanta dibujar cualquier monstruo que le parezca interesante. Sara opta por inventarse los personajes y, a partir de ellos, crea historias. "Soy pintista", bromea la joven. "A mí la inspiración me viene a las dos de la madrugada, y me pongo a dibujar a esa hora", comenta Akira.

En definitiva, durante una hora y media los jóvenes no detienen de hablar, dibujar y reír. Un rato de desconexión en el que ellos mismos aseguran que "aquí contamos cosas de nuestras vidas. Ésta es nuestra reunión secreta, todo lo que pase a dibujo se queda a dibujo". La expresión de emociones de forma artística es una gran terapia y, si a eso, le añaden un espacio en el que se sientan seguros y en confianza, el resultado es siempre fascinante.

GEN J

PAM A PAM: SON AMETLLER

DESTACA

Zona residencial
amb bona part de
terreny rústic

Zona residencial
con buena parte de
terreno rústico

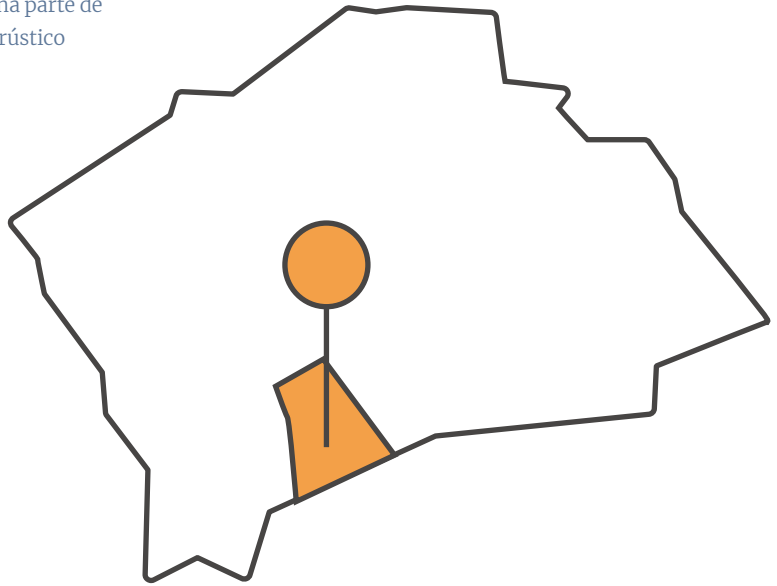

505

HABITANTS

1.250.000 M²

La seva història

Aquesta petita urbanització pren el nom de part de l'antiga possessió de Son Ametller, situada darrere es Pla de na Tesa, i que el 1232 s'estenia fins a l'actual barriada del Viver, al municipi de Palma. Confronta al nord amb Sant Marçal, al sud amb Es Pla de na Tesa i a l'oest amb Son Ramonell, i hi conviuen xalets i construccions rústiques envoltades de terreny. El camí de Son Ametller, que divideix la urbanització de nord a sud, diferencia els solars de construccions més modernes dels terrenys més rústics, amb més vegetació, edificacions més antigues i una extensió de quasi una tercera part de la superfície del barri.

Segons l'INE, la població de Son Ametller s'ha duplicat en el darrer any. La xifra de persones censades, que s'havia mantingut estable des del 2020, ha passat de 324 l'any 2022 a 505 l'any 2023.

Què hi trobareu?

Terrenys rústics de garrovers i ametllers, i zona residencial. Asnimo Pàdel El Tenaro.

Escola britànica *The Academy International School*.

Àrees de Medi Ambient, i Vies i Obres de l'Ajuntament.

Empresa Funerària Municipal (EFM), Tanatori Bon Sossec i Cementeri Municipal.

Su historia

Esta pequeña urbanización toma su nombre de parte de la antigua posesión de Son Ametller, situada detrás de Es Pla de Na Tesa, y que, en 1232, se extendía hasta la actual barriada de El Vivero, en el municipio de Palma. Linda al norte con Sant Marçal, al sur con Es Pla de Na Tesa, y al oeste con Son Ramonell, y conviven chalets y construcciones rústicas rodeadas de terreno. El camí de Son Ametller, que divide la urbanización de norte a sur, diferencia los solares de construcciones más modernas de los terrenos más rústicos, con mayor vegetación y edificaciones más antiguas, y que ocupa casi una tercera parte de la superficie del barrio.

Según el INE, la población de Son Ametller se ha duplicado en el último año. La cifra de personas censadas, que se había mantenido estable desde 2020, ha pasado de 324 en 2022 a 505 habitantes en 2023.

¿Qué encontraréis?

Terrenos rústicos de algarrobos y almendros y zona residencial. Asnimo Pádel El Tenaro.

Asnimo Pádel El Tenaro.

Escuela británica *The Academy International School*.

Áreas de Medio Ambiente y Vías y Obras del Ayuntamiento.

EFM Funeraria Municipal Tanatorio Bon Sosec y Cementerio Municipal.

ELS VEÏNATS OPINEN...

Què us agrada més de viure aquí?

- » M'encanta l'ambient.
- » Estar a una zona rústica.
- » La tranquil·litat.
- » És una zona amb bones connexions amb Palma.

Què canviariéu de Son Ametller perquè fos millor?

- » Eixamplar o fer un vial peatonal al camí de Son Ametller. La carretera de doble sentit és molt estreta per als vianants.
- » Instal·lar més il·luminació, més fanals.
- » Millorar el servei de bus.
- » Afegir-hi algun petit comerç, seria genial.

LOS VECINOS OPINAN...

¿Qué es lo que más te gusta de vivir aquí?

- » Me encanta el ambiente.
- » Estar en una zona rústica.
- » La tranquilidad.
- » Es una zona con buenas conexiones con Palma.

¿Qué cambiaría de Son Ametller para que fuera mejor?

- » Ensanchar o realizar un vial peatonal en el camino de Son Ametller. La carretera de doble sentido es muy estrecha para los peatones.
- » Instalar más iluminación, más farolas.
- » Mejorar el servicio de bus.
- » Añadir algún pequeño comercio, sería genial.

◀ Enquesta anònima als veïnats de Son Ametller

Encuesta anónima a los vecinos de Son Ametller

CENTRE D'INFORMACIÓ JOVE (CIJ)

Centro de Información Joven (CIJ)

Ofereix informació, assessorament, consells, orientació, suport, capacitació i formació, treball en xarxa i remissió a serveis especialitzats

El Centre d'Informació Juvenil de Marratxí (CIJ) és un equipament i un servei municipal que abasta tots els temes d'interès per a joves. Els principals àmbits d'actuació són els que estan relacionats amb el procés d'emancipació i de creixement personal: treball i empremtoria, educació, lleure, salut, mobilitat internacional i habitatge. A més, fa una tasca de difusió de convocatòries d'ajuts, de tràmits i de recursos informatius per donar resposta a les inquietuds i les necessitats de la població jove.

El servei depèn de l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament. A més, el centre fa feina en coordinació amb l'IBJOVE (Institut Balear de la Joventut) i forma part de la Xarxa Infojove. Els professionals que hi dediquen el seu temps són una tècnica municipal i una dinamitzadora/informadora juvenil.

El CIJ desenvolupa la seva tasca d'acord amb la Carta Eryica, Carta Europea d'Informació Juvenil, que recull els principis que constitueixen les directrius de la feina d'informació juvenil

Serveis

Centre presencial d'informació juvenil: atenció presencial.
Centre virtual d'informació juvenil: web informativa i xarxes socials.
Punt d'informació jove als centres de secundària.
Punts d'informació mòbils: descentralització de la informació a altres equipaments i punts de reunió de joves.
Tallers i xerrades.

 facebook.com/EspaisJovesMarratxi

 [@espaijovemarratxi](https://instagram.com/espaijovemarratxi)

 espaijove.marratxi.es

 cijove@marratxi.es | Whatsapp: 667 69 05 50

Ofrece información, asesoramiento, consejos, orientación, soporte, capacitación y formación, trabajo en red y remisión a servicios especializados

El Centro de Información Juvenil de Marratxí (CIJ) es un equipamiento y servicio municipal que abarca todos los temas de interés para jóvenes. Los principales ámbitos de actuación son los relacionados con el proceso de emancipación y crecimiento personal: trabajo y emprendimiento, educación, ocio, salud, movilidad internacional y vivienda. Además, realiza una tarea de difusión de convocatorias de ayudas, trámites y recursos informativos para dar respuesta a las inquietudes y necesidades de la población joven.

El servicio depende del Área de Juventud del Ayuntamiento. Además, el centro trabaja en coordinación con el IBJOVE (Instituto Balear de la Juventud) y forma parte de la Red Infojove. Los profesionales que le dedican su tiempo son una técnica municipal y una dinamizadora/informadora juvenil.

El CIJ desarrolla su labor de acuerdo con la Carta Eryica, Carta Europea de Información Juvenil, que recoge los principios que constituyen las directrices del trabajo de información juvenil.

Servicios:

Centro presencial de información juvenil: atención presencial.
Centro virtual de información juvenil: web informativa y redes sociales.
Punto de información joven en los Centros de secundaria.
Puntos de información móviles: descentralización de la información en otros equipamientos y puntos de reunión de jóvenes.
Talleres y charlas.

ELS CENTRES DE DIA, LLAR DE LA IL·LUSIÓ

Los Centros de Día, hogar de la ilusión

Pòrtol i Ses Cases Noves disposen d'un espai on persones majors en situació de dependència reben atenció integral i també tenen l'oportunitat de fer noves amistats

Els Centres de Dia de l'Ajuntament de Marratxí tenen com a finalitat l'atenció integral, durant el dia, de les persones grans amb dependència física, psíquica o social. Ofereixen serveis d'acolliment i de suport, amb una finalitat terapèutica i rehabilitadora, així com assistència per a les activitats de la vida diària, per tal d'aconseguir que puguin continuar vivint en el seu entorn habitual.

A Marratxí hi ha dos centres:

Brot de Gínjol. Ubicat a Ses Cases Noves, va obrir les portes l'any 2006. Actualment, té totes les places d'usuaris ocupades, amb un total de 23.

Centre de Dia de Pòrtol. Va obrir l'any 2019 i té una capacitat màxima de 25 places. A hores d'ara, està ocupat per 22 persones, 6 homes i 16 dones, amb edats compreses entre els 69 anys i els 98 anys.

Serveis

Atenció social.

Atenció sanitària. Control de temperatura, tensió, pes i seguiment mèdic.

Servei d'alimentació, menjador. Esmorzar, dinar i berenar a l'horabaixa.

Activitats de rehabilitació funcional. Exercicis grupals i individuals, pautats per la fisioterapeuta.

Informació, orientació i suport als familiars cuidadors.

Activitats lúdiques, jocs, treballs manuals, sortides, ball i activitats intergeneracionals amb les escoles del municipi.

Estimulació cognitiva i de motricitat fina.

Brot de Gínjol

Avinguda Can Carbonell, 10
Ses Cases Noves

Centre de Dia de Pòrtol

Carrer Major, 108
Pòrtol

Pòrtol y Ses Cases Noves disponen de un espacio donde personas mayores en situación de dependencia reciben atención integral y también tienen la oportunidad de hacer nuevas amistades

Los Centros de Día del Ayuntamiento de Marratxí tienen como finalidad la atención integral, durante el día, a las personas mayores con dependencia física, psíquica o social. Ofrecen servicios de acogida y soporte, con una finalidad terapèutica y rehabilitadora, así como asistencia para las actividades de la vida diaria, para conseguir que puedan seguir viviendo en su entorno habitual.

En Marratxí hay dos centros:

Brot de Gínjol. Ubicado en Ses Cases Noves, abrió sus puertas en 2006. Actualmente, tiene todas las plazas de usuarios ocupadas, con un total de 23.

Centro de Día de Pòrtol. Abrió en 2019 y tiene una capacidad máxima de 25 plazas. A día de hoy está ocupado por 22 personas, 6 hombres y 16 mujeres, con edades comprendidas entre los 69 años y los 98 años.

Servicios

Atención social.

Atención sanitaria. Control de temperatura, tensión, peso y seguimiento médico

Servicio de alimentación, comedor. Desayuno, almuerzo y merienda por la tarde

Actividades de rehabilitación funcional. Ejercicios grupales e individuales, pautados por la fisioterapeuta

Información, orientación y soporte a los familiares cuidadores.

Actividades lúdicas, juegos, trabajos manuales, salidas, baile y actividades intergeneracionales con las escuelas del municipio.

Estimulación cognitiva y de motricidad fina.

Horari

De 8 a 17 h | De dilluns a divendres

Quina és la prioritat pel que fa a infraestructures escolars?

La nostra intenció és tenir un municipi amb les necessitats educatives cobertes i properes als infants.

En l'àmbit d'educació de 0 a 3 anys enguany hem iniciat la construcció d'una escoleta de 134 places entre Pont d'Inca i Pla de Na Tesa, i també estam estudiant fer una nova escoleta a la part de dalt del municipi. Pel que fa a primària la primera prioritat ha estat començar el procés de construcció del menjador de Costa i Llobera infantil, i una vegada licitat ja el concurs ara ens centrarem en la construcció d'un nou centre a Es Caülls, intentant que sigui un centre de 0 a 12 anys, d'aquesta manera tendríem també una quarta escoleta municipal de 0 a 3 anys.

En l'àmbit de Secundària, la prioritat immediata és l'ampliació de l'IES Sant Marçal, amb una ala annexa a l'actual centre que acollirà 20 noves aules (4 de secundària i 16 de batxiller) i d'aquesta manera poder eliminar les actuals aules prefabricades. Actualment, el projecte d'execució està ja en la darrera fase i aviat es podrà licitar.

A més, també sou el regidor d'Economia. Quin és l'estat dels comptes municipals?

L'Ajuntament ha tingut un període de vuit anys seguits amb superàvit. Una primera fase de 2014 a 2018, en què hi havia un superàvit anual mitjà d'uns 8 milions d'euros, quantitat que va començar a baixar a partir del 2019 a causa, sobretot, de l'execució d'inversions finançades amb romanent de Tresoreria i, pel que fa a despeses de personal, a l'aprovació de programes temporals d'ocupació i a l'aplicació de la carrera professional, la qual cosa ha suposat que en només 4 anys hagi augmentat la despesa amb més de 4.000.000 euros. Malgrat això, va tenir superàvit fins al 2022, en què hi començà a haver dèficit. Gràcies a aquests anys de superàvit, l'Ajuntament té una bona salut financera. Això sí, per continuar fent les inversions que l'Ajuntament necessita, aquestes s'hauran de fer amb romanent de Tresoreria.

Quina és la vostra línia de treball en l'àmbit econòmic per a la legislatura?

En l'àmbit econòmic, la nostra línia és no sobrecarregar la butxaca dels marraixinens i, tant com sigui possible, abaixant la part dels impostos que correspon a l'Ajuntament.

Ho hem de fer amb coherència, i ja estam estudiant quina disminució dels ingressos municipals significaria reduir la contribució urbana, que deu estar entre els 800 i 900 mil euros menys en aquest capítol d'ingressos. La nostra intenció és abaixar l'IBI i deixar-lo en el mínim que ens permet l'actual legislació, així l'estalvi arribarà a tots els ciutadans.

Digau un personatge que admireu amb qui aniríeu a dinar o sopar i quin plat triaríeu.

Aniria a sopar amb Jesucrist, i triaria un plat que ens permetés parlar i escoltar durant una llarga estona.

On us podem trobar si us perdeu?

Segur que em trobareu acompanyat de la meua dona i els meus dos fills, a ca nostra o fent una volta per la nostra illa.

Digau una afició que us defineixi

M'agrada recórrer Mallorca, viatjar, coses que darrerament no puc fer tant com m'agradaria; pel que fa a l'esport, fer qualque partida de pàdel amb els amics.

¿Cuál es la prioridad en infraestructuras escolares?

Nuestra intención es tener un municipio con las necesidades educativas cubiertas y cercanas a los niños.

A nivel de educación de 0 a 3 años, este año hemos iniciado la construcción de una guardería de 134 plazas entre Pont d'Inca y Pla de na Tesa, y también estamos estudiando en hacer una nueva guardería en la parte superior del municipio. En cuanto a primaria, la prioridad ha sido empezar el proceso de construcción del comedor de Costa i Llobera de infantil, y una vez licitado ya el concurso, nos centraremos en la construcción de un nuevo centro en Es Caülls, intentando que sea un centro de 0 a 12 años, de esta forma tendríamos también una cuarta guardería municipal de 0 a 3 años.

A nivel de Secundaria, la prioridad inmediata es la ampliación del IES Sant Marçal, con un ala anexa al actual centro que acogerá 20 nuevas aulas (4 de secundaria y 16 de bachiller) y de este modo poder eliminar las actuales aulas prefabricadas. Actualmente, el proyecto de ejecución está ya en la última fase y pronto se podrá licitar.

Además, también es el regidor de Economía, ¿cuál es el estado de las cuentas municipales?

El Ayuntamiento ha tenido un período de 8 años seguidos con superávit. Una primera fase de 2014 a 2018 donde había un superávit anual medio de unos 8 millones de euros, cantidad que empezó a bajar a partir del 2019 debido, sobre todo, a la ejecución de inversiones financiadas con remanente de Tesorería y, por lo que se refiere a gastos de personal, a la aprobación de programas temporales de empleo ya la aplicación de la carrera profesional, lo que ha supuesto que en tan sólo 4 años haya aumentado el gasto con más de 4.000.000 euros. Sin embargo tuvo superávit hasta el 2022, donde comenzó a haber dèficit. Gracias a estos años de superávit, el Ayuntamiento tiene buena salud financiera. Eso sí, para continuar haciendo las inversiones que el Ayuntamiento necesita, éstas se tendrán que realizar con remanente de Tesorería.

XISCO FERRÀ

Regidor d'Economia i Educació

¿Cuál es su línea de trabajo a nivel Económico para la legislación?

A nivel económico nuestra línea es no sobrecargar el bolsillo de los marratxiners y en la medida de lo posible aliviarlo, bajando los impuestos a la parte que corresponde al Ayuntamiento.

Debemos hacerlo con coherencia, y ya estamos estudiando qué disminución de los ingresos municipales significaría reducir la contribución urbana, que rondará entre los 800 y 900 mil euros menos en este capítulo de ingresos. Nuestra intención es bajar el IBI dejándolo en lo mínimo que nos permite la actual legislación, así el ahorro llegará a todos los ciudadanos.

Diga un personaje al que admira con quien se iría a comer y qué plato escogería.

Iría a cenar con Jesucristo, y escogería un plato que nos permita hablar y escuchar durante un largo rato.

¿Dónde lo podemos encontrar si se pierde?

Seguro que me encontraréis acompañado de mi mujer y mis dos hijos, en casa o dando una vuelta por nuestra isla.

Diga una afición que le defina

Me gusta recorrer Mallorca, viajar, cosas que últimamente no puedo hacer tanto como me gustaría, y en lo que concierne al deporte, hacer alguna partida de pádel con los amigos.

LES BIBLIOTECAS RECOMANEN LAS BIBLIOTECAS RECOMIENDAN...

EL DIA QUE EL MÓN VA FER UN PET COM UN AGLÀ

Pere Gorgoll Noell. Amsterdam Llibres

Després de rebre premis importants per la seva obra poètica, Pere Gorgoll fa el salt a la narrativa amb aquesta novel·la guanyadora del XXV Premi Roc Boronat de literatura en català. Lectura profunda i irònica, mescla els girs dramàtics i l'humor, i fa paròdia del nostre món a través d'una trama original amb un personatge principal pretencios que provoca el suïcidi d'una jove i que serveix de punt de partida perquè el món trontolli.

Después de recibir importantes premios por su obra poética, Pere Gorgoll da el salto a la narrativa con esta novela ganadora del XXV Premio Roc Boronat de literatura en catalán. Lectura profunda e irónica, mezcla los giros dramáticos y el humor, haciendo parodia de nuestro mundo a través de una trama original con un personaje principal pretencioso que provoca el suicidio de una joven y que sirve de punto de partida para que el mundo tambalee.

TASMÀNIA

Paolo Giordano. Tusquets Editores

La novel·la d'aquest escriptor italià és una obra intimista que parla d'una doble crisi: la climàtica i la personal. Mentre el protagonista prepara un llibre sobre els efectes radioactius de la bomba atòmica es troba amb personatges molt diversos que seran rellevants en el seu viatge. Si hi ha una catàstrofe mundial provocada pel canvi climàtic, Tasmània serà un lloc on poder refugiar-se de tot, també de les pors i els dubtes.

La novela del escritor italiano es una obra intimista que habla de una doble crisis: la climática y la personal. Mientras el protagonista prepara un libro sobre los efectos radiactivos de la bomba atómica, se encuentra con personajes muy diversos que serán relevantes en su viaje. En caso de que haya una catástrofe mundial provocada por el cambio climático, Tasmania resulta un lugar donde poder refugiarse de todo, también de los miedos y las dudas.

VLADIVOSTOK

José Carlos Llop. Fórcola Ediciones

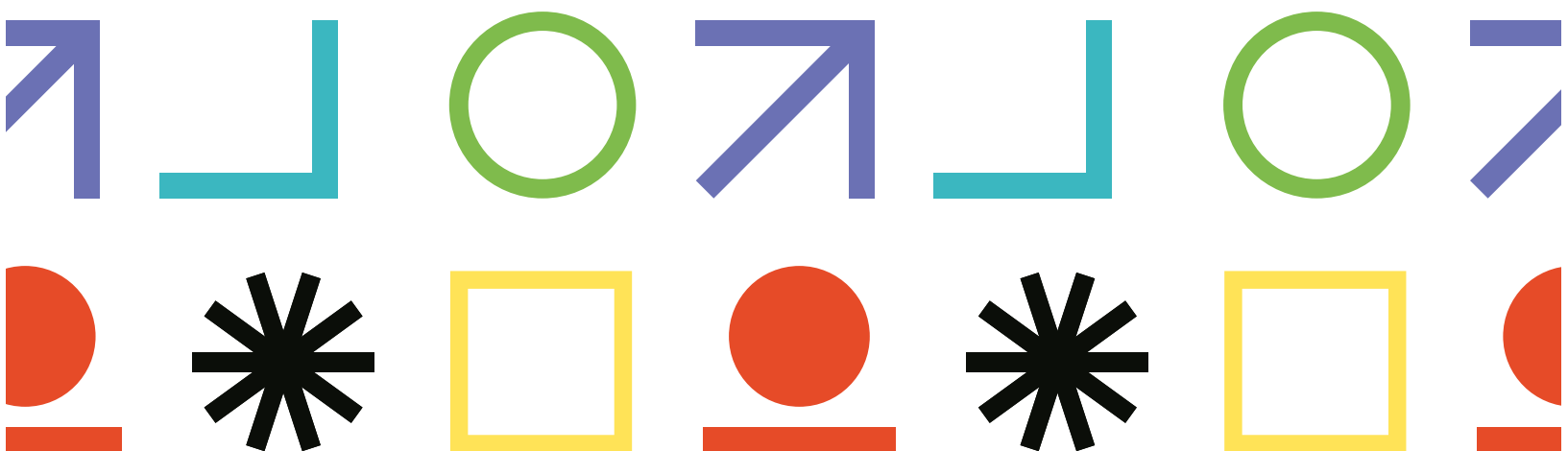

L'escriptor mallorquí reuneix per primera vegada els seus articles literaris publicats en el diari ABC entre 2006 i 2017. Trenta peces enfilades l'una amb l'altra amb un estil elegant i irònic sobre la cultura europea, la literatura, l'art i la vida. Vladivostok és una ciutat que hi ha a la frontera russa amb la Xina i Corea del Nord a la qual Miguel Strogoff, el personatge de Julio Verne, mai no va arribar. En aquest cas dona nom al recull d'aquests textos, qualun dels quals són inèdits, com ara *Recuerdos de Cognac*.

El escritor mallorquí reúne por primera vez sus artículos literarios publicados en el diario 'ABC' entre 2006 y 2017. Treinta piezas engarzadas la una con la otra con un estilo elegante e irónico sobre la cultura europea, la literatura, el arte y la vida. Vladivostok es la ciudad que se encuentra en la frontera rusa con China y Corea del Norte a la que Miguel Strogoff, de Julio Verne, nunca llegó. En este caso da nombre a la compilación de estos textos, alguno de ellos inéditos como *Recuerdos de Cognac*.

Job days

Marratxí

16 d'abril

Sa Deixalleria, de 9 a 15h

Cerques feina? Inscriu-te a:

jobdays.marratxi.es

MARRATXÍ
ACTIVA

Ajuntament
de Marratxí